

A MAGYARORSZÁGI NÉMET
OKTATÁSI RENDSZER

irányelvei és fejlesztési terve

Gyökereket és szárnyakat! - így hangzik a magyarországi német oktatás mottója, mely nemzetiségi iskoláinknak központi szerepet szán a hazai német kisebbség nyelvi és kulturális továbbélésének elősegítésében. Ennek a feladatnak azáltal kívánunk megfelelni, hogy a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája ismeretében és azzal egyetértésben az alábbi irányelvek és célok mellett kötelezzük el magunkat

1. A képzés elérhető, sokoldalú és folyamatos.

Az elérhető és folyamatos nemzetiségi német nyelvű képzés megléte és egyes területeken további kiépítése biztosított. Kínálatából a magyarországi német kisebbségi gyermekek és fiatalok az általános iskolától az érettségiig, illetve a szakirányú iskolai végzettség eléréséig személyes igényük szerint választhatnak. Az oktatási intézmények regionális hálózatokon belül együttműködve dolgoznak, különös tekintettel az osztályok és iskolatípusok közötti átmenetekre, melyek zavartalanságát a pedagógusok szoros kooperációja és a tantervi szabályozások egyeztetése biztosítja.

2. A magyarországi német szervezetek iskolafenntartóvá és támogatóvá válva érdekeltek a kisebbségi oktatási rendszer működtetésében és kiépítésében.

Az oktatáspolitikai szükségszerűségek és az anyagi lehetőségek függvényében emelkedik a saját fenntartású oktatási intézmények száma. Az alapelvárások, tantervek, a vizsga- és az ellenőrzési rendszer tekintetében a tartalmi kidolgozás döntései és felelőssége a magyar oktatáspolitikai keretein belül a magyarországi németek szakmai szervezeteinek feladata.

3. A magyarországi német iskolák oktatása optimális lehetőségeket biztosít diákjainak.

A magyarországi német iskolák a szakmai, szociális, önismereti és módszertani kompetencia tervszerű fejlesztésével segítik elő a gyermekek

és fiatalok érett személyiséggé válását. Kompetenciák fejlesztésén alapuló oktatási csomagok segítik elő a diákok problémaérzékenységének kialakulását, a megoldásra törekvést, a kreatív gondolkodást és cselekvést. A többnyelvűség és a kulturális sokszínűség állandóan jelen van az iskolai hétköznapiakban. A fentiek biztosítására saját, modern oktatási programcsomagokkal rendelkezünk, a magyarországi német oktatási rendszer minden egyes szintjére kidolgozva.

4. Az iskolák aktív szerepet vállalnak a magyarországi német közösségek életében.

Az iskolai képzés az egész életen át tartó tanulás jelentős eleme, mely esetünkben a magyarországi németesség szociális közegébe is ágyazódik. Az iskolán belül folyó oktató-nevelő munka ebben a kölcsönhatásban iskolán kívüli tanulással és tapasztalatokkal egészül ki, miközben az iskola a magyarországi német közösségi élet aktív résztvevőjévé és hordozójává válik.

5. Világos és ellenőrizhető minőségjegyek a magyarországi német iskolákban.

A magyarországi német iskolák saját hatáskörükön belül folyamatosan törekednek a minőség biztosítására és fejlesztésére. A minőségbiztosítás elemei nyilvánosak és bárki számára követhetőek, a teljesítmény méréséhez különböző iskolán belüli és kívüli eszközök állnak rendelkezésre.

KÖZÉPTÁVÚ FEJLESZTÉSI TERV 2016-IG

1. CSELEKVÉSI TERÜLET: SZERVEZETI KÉRDÉSEK

1. cél: Regionális együttműködés

Egy adott földrajzi terület oktatási intézményei olyan regionális hálózatokba tömörültek, melyek az óvodától a középiskoláig egymásra épülő képzési lehetőségeket biztosítanak a magyarországi német gyermekek és fiatalok számára.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. A magyarországi német oktatási hálózat teljesen kiépült, melynek mindenkor aktuális helyzetét a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata felméri és rögzíti.
- B. A szervezetek regionális felosztása során olyan hálózatok jöttek létre, melyekben a magyarországi német oktatási intézmények állandó együttműködése megvalósul.

2. cél: Az oktatási hálózat szervezeti optimalizálása

Az oktatási hálózat kiépítése során abban lehetőség szerint minden iskolatípus és minden végzettséget és szakképesítést adó intézmény jelenléte biztosított.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. Mind a szakközépiskolai, mind a szakképzést végző intézményekben olyan szakképzési kínálat van, melyek jó elhelyezkedési lehetőségeket biztosítanak és közkedveltek.
- B. A két tanítási nyelvű iskolák száma nőtt.

1. CSELEKVÉSI TERÜLET: HATÉKONYSÁG

3. cél: Iskolatípusok közötti átmenet

Az iskolaelőkészítő / óvoda és az általános iskola, valamint az általános iskola és középiskola közötti átmenet a diákok számára egységes előmenetelt biztosít.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. A tantervi követelmények az átmeneteknél összehangoltak.
- B. A tanárok munkáját közösen kidolgozott pedagógiai elvek vezérik.
- C. A tartalmi munka ellenőrzése rendszeres és állandó. A mérések eredményeire vonatkozólag a cselekvési tervben rögzített módon történik intézkedés.
- D. Az általános iskoláknak lehetőségük nyílik a rugalmas, az első két évfolyamot összefogó, ún. „bevezető szakaszban” történő oktatásra.

4. cél: Szinergetikai törekvések

Az iskolák célzottan aknázzák ki az egyes tantárgyak közötti kooperációs lehetőségeket.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. Négy kompetenciamodell került kidolgozásra a német nyelvű szaktárgyi oktatásban a matematika és természettudományok, a társadalomtudományok, a művészeti-zenei, valamint a testnevelés területén.
- B. Intézményesült az együttműködés az iskolai tantárgyak között (a két tanítási nyelvű iskolákban a német nyelvű szaktárgyi oktatásban, a nyelvoktató iskolákban pedig a két tanítási nyelvű modulok keretein belül az egyébként magyar nyelvű szaktárgyi oktatásban).
- C. Speciális modellek és csomagok kerültek kidolgozásra az egyes szaktárgyak közötti kooperációs, illetve a tantárgyközi oktatás megvalósítási lehetőségeinek kihasználása érdekében.

5. cél: Oktatáspolitikai feltételek

Az iskolában folyó oktató-nevelő munka kiemelkedően jó, az intézmények nyitottak az európai változásokra és rendszeres időközönként átgondolják pedagógiai koncepciójukat.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. A nemzeti kisebbség a magyar oktatáspolitikai keretein belül a magyarországi német oktatási rendszer alakítását illetően politikai döntési kompetenciával bír.
- B. A magyarországi német iskolák saját Pedagógiai Programmal, Kompetenciamodellel, Kerettantervvel, tankönyvekkel, oktató-csomagokkal, valamint vizsgarendszerrel rendelkeznek.
- C. A magyarországi német oktatási intézmények tartalmi ellenőrzése és mérése az Oktatási Hivatallal történt megállapodás alapján a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata szakmai szervezetének feladata, melyet az általa választott és speciálisan képzett szakértőkkel végeztet.

3. CSELEKVÉSI TERÜLET: MINŐSÉG

6. cél: Magas színvonalú technikai felszereltség, tankönyvek és oktatócsomagok

A magyarországi német oktatási intézmények (iskolák és kollégiumok) technikai felszereltsége, tankönyvparkja és oktatócsomagjai megfelelnek az aktuális pedagógiai elvárásoknak.

MÉRÉSI MUTATÓK

- A. Az oktatási intézmények tanulóiknak és dolgozóiknak megfelelő munkafeltételeket és iskolai/munkahelyi környezetet biztosítanak.
- B. A tanórán kívüli tanulás/munka lehetősége a megfelelően kialakított helyiségekben egyénileg is zavartalanul kihasználható.
- C. Az iskolákban kimondottan a nemzetiségi oktatás céljaira kifejlesztett, modern tankönyvek és oktatócsomagok állnak rendelkezésre.
- D. A magyarországi német oktatási intézményekre iskolaéletük kétnyelvűsége jellemző

7. cél: Minőségbiztosítási rendszer

A magyarországi német oktatási intézmények (iskolák és kollégiumok) ismertetőjegyei egységesek, küldetésük azonos és minőségbiztosítási rendszerük is megegyező.

MÉRÉSI MUTATÓK

- A. A magyarországi német oktatási intézményekben egységes kritériumok alapján valósul meg a minőségbiztosítási és -ellenőrzési rendszer.
- B. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata rendelkezésére áll az ellenőrzést végző, speciálisan képzett szakértők listája.
- C. A magyarországi német iskolák egyéni fejlesztési tervet készítenek.
- D. Az intézményekben folyó munka minőségét rendszeres időközönként külső és belső mérési folyamatokkal kontrollálják. Az eredményes minősítést szerzett intézmények elnyerik a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata minőségi tanúsítványát.

4. CSELEKVÉSI TERÜLET: INTEGRÁCIÓ

8. cél: Aktív iskola

Az oktatási intézmények nyitottak a külső hatásokra és aktív részesei a magyarországi német közösségek életének.

VIZSGÁLATI MUTATÓK

- A. A magyarországi német iskolák a helyi közösségi élet középpontjai, egyben kezdeményezői is a különféle rendezvényeknek.
- B. Az iskolák, egyesületek, kulturális intézmények és helyi önkormányzatok helyi és régiós együttműködésben dolgoznak, megteremtve ezzel diákjaik számára az iskolán kívüli tanulás lehetőségét.
- C. A magyarországi német iskolák partnerkapcsolatot ápolnak a német nyelvterület és az európai német kisebbségek szervezeteivel.

**GOETHE-INSTITUT
BUDAPEST**

A budapesti Goethe Intézet ajánlásával

Magyarországi Németek Országos Önkormányzata